

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 600
Tarih: 06.05.2009

7909

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay tarafından Anayasa'nın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
06.05.2009

Hamit GEYLANI
Hakkari Milletvekili

Hakkari'de özellikle de Şemdinli'de dünyanın en meşhur ve en kaliteli bal türlerinden biri üretilmektedir. Hakkari Tarım İl Müdürlüğü verilerine göre, 700 kayıtlı çiftçi, toplam 80 bin arılı kovan ile bal üretimi ile geçimini sağlamaktadır.

2008 yılı içerisinde resmi kayıtlara göre 500 ton bal diğer illere sevk edilerek pazar payı oluşturulmuştur. Bunun yarısı kadarı da il içerisinde tüketildiği varsayılırsa kovan başına ortalama üretim 12,5 kg'dır.

Rasyonel bir üretim metodunda bu ortalamanın özellikle de zengin bitki örtüsünü sahip Hakkari'de 30-40 kg arasında olması gerekirken, üretim kayıplarının nedenleri ve pazar payının hala çok düşük olması, şüphesiz Tarım Bakanlığı'nın cevaplaması gereken soruların başında gelmektedir.

Ancak, Hakkari'de bal üreticileri ve ticaretini yapan kişi ve firmalar, ne yazık ki, Jandarma Karakolları tarafından çeşitli gerekçelerle engellenmektedir.

Bunun örneklerini geçtiğimiz aylarda yaşadık. Sadece iki örnek vermekle yetineceğiz; Yerel bir firma, çiftçinin elindeki balın bir kısmını borçlanarak il dışında pazarlamak istemiştir.

İlgili Kaymakamlık makamına 113 ton balın karayolu ile sevki için müracaatta bulunur. Dilekçe usule uygun olarak Tarım İlçe Müdürlüğüne sevk edilir. İlgili Tarım İlçe Müdürlüğü balın menşei ve bu menşei ile ilgili olarak üreticilerini Tarım Bakanlığı kayıtlarında yer alıp almadığına dair belgeler ister.

Bu belgeler derlenir ve usulüne uygun olduğu müşahade edilerek sevki uygun görülür. 113 ton balın karayolu ile sevk işlemi 26.12.2008 tarihinde başlar. Kamyonlar Başkale ilçesi Bebleşin Karakolu'nda durdurulur ve sevkle ilgili belgeler istenir. İrsaliye fişi, müstahsil makbuzu, sağlık raporu menşei kağıtları, kısacası mevzuatta hangi belgeler isteniyorsa hepsi gösterilir.

Ancak bu bal kaçak şüphesiyle savcılığa sevk edilir ve konu basına "kaçak bal yakalandı" şeklinde yer alır.

Başkale Savcılığı belgeleri inceler ve 11 gün sonra takipsizlik kararı vererek, malı serbest bırakır. Kamyonlar yoluna kaldığı yerden devam eder ancak bu kez 50 km sonra Zernek Karakolu'nda durdurulurlar ve aynı süreç tekrar başlar. Kamyonlar burada da iki gün bekletilir.

Yine bir başka firma bu kez 04.02.2009 tarihinde 27 ton balı sevk etmek ister. Gerekli tüm izinleri almasına karşın, Yeniköprü Karakolu'nu geçemez ve ne yazık ki, savcılık incelemesi de hala sürmektedir.

Yaşanan bu engellemeler, hem üretici konumundaki arıcıları hem de ticaretini yapan firma sahiplerini mağdur etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Hakkari-Van Karayolu üzerindeki jandarma karakolları, yasal izinleri olduğu halde hangi gerekçeyle bal yüklü araçların geçişini engellemektedir?
- 2- Jandarma Karakolları'nın keyfi uygulama yapma yetkisi var mıdır?
- 3- Hakkari-Van Karayolu üzerindeki jandarma karakollarında bugüne kadar ne kadar kaçak bal yakalandı? Yakalandıysa soruşturması tamamlanan ve kaçak olduğu yargı organlarınca tespit edilen bal miktarı ne kadardır?
- 4- Kaçak olduğu gerekçesiyle geçişi engellenen ve günlerce depolarda bekletilen balların daha sonra savcılık ya da mahkeme aşamasında yasal olduğu anlaşıldıktan sonra, firma ve çalışanların mağduriyetleri karşılandı mı?
- 5- Balın menşei doğanın çiçek ve bitkileridir. Kaçak balın kriterleri nelerdir. Nasıl kanıtlanmaktadır?